

Lathund om hörslingor

Detta dokument är framtaget för att personal eller ansvariga på plats ska få förståelse för vad en hörslinga är och hur den fungerar. Alla hörslingor oavsett fabrikat ska vara driftsatta och inmätta enligt standard för hörslingor IEC 60118-4. Denna standard är en kvalitetskontroll på att systemet fungerar och är korrekt kalibrerat av auktoriserad installatör med optimal användning för personer med hörapparat eller cochleaimplantat.

Tillgänglighet

Begreppet tillgänglighet eller tillgänglighetsanpassning används för att beskriva hur väl en verksamhet, arbetsplats, lokal, transport eller tjänst fungerar för personer med funktionsnedsättning även kallat funktionsvariation.

I lagen beskrivs funktionsnedsättning som ”personer med nedsatt rörelse eller orienteringsförmåga” —där orienteringsförmåga inkluderar hörsel men också syn och kognitiva svårigheter. Den enskildes uppfattning av tillgängligheten i en given miljö påverkas av miljöns tillgänglighetsanpassning.

Regler och krav

Regelverket för hörslingor regleras av Plan- och bygglagen (PBL) samt boverkets byggregler (BBR). Kraven grundar sig också på diskrimineringslagen (2008:567) vars ändamål är att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter för exempelvis personer med funktionsvariation.

Utdrag ur BBR – föreskrifter och allmänna råd:

I en publik lokal, där ljudmiljön är väsentlig för att personer med nedsatt orienteringsförmåga ska kunna ta del av betydelsefull information, ska ljudmiljön vara projekterad och utförd för god hörbarhet, god taluppfattbarhet och orienterbarhet.

I samlingsalar och receptioner ska system för ljudöverföring till hörhjälpmedel finnas så att tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt hörsel kan uppnås.

(BFS 2024:12 – 3 kap. 6 §)

Syftet med en hörslinga

En hörslinga installeras för att ge personer med varierande grad av nedsatt hörsel, möjlighet att delta och känna sig inkluderade i allmänna utrymmen och lokaler. Genom en hörapparat kan användaren trådlöst ta del av de ljudkällor som kopplas in på hörslingan och får genom tekniken en assisterad lyssning. En ljudkälla kan vara allt ifrån en TV, ljudanläggning, en talare eller presentatör med mikrofon, headset med mera. Tekniken är enkel att använda och synliggör inte hörapparatbrukarens

handikapp på samma sätt som alternativa tekniker (IR-system, FM-system, wifi-system med flera) – där användaren behöver ytterligare teknik, ofta i form av en mottagare och hörlurar eller en mottagare och halsslinga.

Hörslingen i praktiken

Ett installerat system behöver i grunden inte så mycket underhåll. Hörslingen är ofta inställd vid driftsättning till att stå *standby* – vilket innebär att den startas upp så snart den detekterar att det finns ljud anslutet till systemet. Externa enheter som mikrofonsystem eller AV-utrustning bör dock kontrolleras, vara anslutna och påslagna för funktion.

Hörapparater

Hörapparater ska användas i T-läge respektive MT-läge, T-läge står för T-spole (enbart lyssna på hörslingen), medan MT-läge använder både T-spolen och mikrofonen i hörapparaten. Denna funktion gör det möjligt för användaren att både lyssna på ansluten ljudkälla via hörslingen och använda hörapparatens vanliga funktion av ljudförstärkning.

Personer som inte har hörapparat kan ha svårt att lyssna av och uppfatta om hörslingen är i bruk. För detta finns det fältstyrkemätare eller *slingavlyssnare* som gör att en normalt hörande person kan lyssna på systemet med en mottagare och hörlurar. Det rekommenderas att en slingavlyssnare finns tillgänglig där hörslingor finns installerade.

Kontakt och kontroll vid överlämnande av en hörslinga

- ✓ Auktoriserad installatör ska alltid lämna ett certifikat på att systemet är driftsatt och uppfyller IEC standard 60118-4 för hörslingor. Vid avvikelser ska detta informeras till kund, fastighetsskötare eller berörd person. Certifikatet består av en rapport med information och värden från driftsättningen. Certifieringen ger en samlad bedömning som visar "*Pass*" – godkänt system, "*Qualified Pass*" – delvis godkänt system, eller "*Fail*" – underkänt system.

Du som har fått en hörslinga installerad ska enkelt kunna verifiera dess funktion och svara JA på följande:

- ✓ Induktionsförstärkare (fysisk enhet i form av en förstärkare som driver slingan)
- ✓ Ett certifikat som överensstämmer med IEC 60118-4
- ✓ Kontaktuppgifter till installatör och- eller driftsättare
- ✓ Rutin för felsökning, underhåll och kontroll av systemet? (kundens ansvar)
- ✓ En slingavlyssnare eller fältstyrkemätare (rekommenderat alternativt)

✓ Muntlig genomgång av installatör med information om:

- Placering
- Funktion
- Skyltning
- Handhavande
- Kontakt vid eventuella fel, kontroll och underhåll
- Lathund om hörslingor

Kommentar:

Kontaktuppgifter till auktoriserad installatör

Företag: _____

Person: _____

Telefonnummer: _____

Datum:

Datum:

Underskrift av auktoriserad installatör

Underskrift av kund

AMPETRONIC

*Sennberg är distributör av
Ampetronics produkter i Sverige.*